

virkning). Inden der drages denne konsekvens, bør det dog sikres, at andre beviser er søgt tilvejebragt, og der bør således i den beskrevne situation f.eks. være mulighed for at indkalde en anden til at afgive forklaring eller at give en anden et pålæg om edition.

Det bemærkes, at grupperepræsentanten som part har et absolut krav på efter anmodning personlig at afgive forklaring, jf. retsplejelovens § 303. Gruppemedlemmer, der har tilmeldt sig henholdsvis ikke frameldt sig gruppessøgsmålet, bør derimod ikke have en sådan ret til efter anmodning personlig at afgive forklaring, og grupperepræsentanten bør heller ikke have et absolut krav på, at gruppemedlemmer efter grupperepræsentantens anmodning personligt afgiver forklaring. I stedet bør retten have mulighed for helt eller delvis at afslå en sådan anmodning, i det omfang bevisførelsen skønnes at være uden betydning for sagen, jf. retsplejelovens § 341. Hvis der er mange gruppemedlemmer, og der ikke foreligger relevante individuelle forhold, vil der sjældent være grundlag for, at mere end nogle få repræsentative gruppemedlemmer afgiver forklaring.

Om gruppemedlemmernes stilling i relation til sagsomkostninger henvises til pkt. 3.6 ovenfor, og med hensyn til gruppemedlemmernes stilling i relation til appel henvises til pkt. 3.10 nedenfor.

3.7.3. Som nævnt er udgangspunktet, at gruppe-medlemmerne (dvs. de personer, på hvis vegne der fremsættes krav) ikke inddrages under sagens gang. Et eller flere gruppemedlemmer kan eventuelt blive indkaldt til at afgive mundtlig forklaring for retten eller blive anmodet om at fremlægge dokumenter mv. (edition), men gruppemedlemmerne deltager som udgangspunkt i øvrigt ikke under retssagen (dvs. de indkaldes ikke til retsmøder, får ikke tilsendt processkrifter mv. og behøver ikke at få adgang til at udtale sig, før retten træffer afgørelse).

Efter Retsplejerådets opfattelse bør dette udgangspunkt dog modificeres, hvis der opstår spørgsmål om at hæve eller afvise sagen. I denne situation bør gruppe-medlemmer, der har tilmeldt sig henholdsvis ikke frameldt sig gruppessøgsmålet, underrettes, medmindre underretning er åbenbart overflødig. Gruppessøgsmålet bør således som udgangspunkt ikke kunne hæves eller afvises, uden at gruppemedlemmer, der har tilmeldt sig henholdsvis ikke frameldt sig gruppessøgsmålet, forinden har modtaget underretning om, at der er opstået spørgsmål om at hæve eller afvise sagen. Som eksempler kan nævnes tilfælde, hvor grupperepræsentanten vil hæve sagen, eller hvor grupperepræsentanten udebliver, og der derfor opstår spørgsmål om at afvise sagen.

Underretningen vil bl.a. give gruppemedlemmerne mulighed for at overveje, om de vil anmode om udpegning af en ny grupperepræsentant, og for at forbedre sig på, hvis de ønsker det, og hvis gruppessøgsmålet faktisk hæves eller afvises, i givet fald at fortsætte forfølgningen af deres krav efter reglerne om individuelle søgsmål, jf. om denne mulighed nedenfor i pkt. 3.7.4.

Efter Retsplejerådets opfattelse bør retten endvidere tillægges en skønsmæssig beføjelse til at bestemme, at gruppemedlemmer, der er omfattet af gruppessøgsmålet, skal underrettes om andre væsentlige forhold end sagens ophævelse eller afvisning. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om at godkende et forlig, jf. herom pkt. 3.9 nedenfor. Andre eksempler kan være tilfælde, hvor grupperepræsentanten frafalder påstande eller anbringender af afgørende betydning for et eller flere gruppemedlemmers krav, eller hvis der synes at være opstået en interesse modsætning mellem grupperepræsentanten og et eller flere gruppemedlemmer.

Endvidere bør gruppemedlemmer, der er omfattet af gruppessøgsmålet, underrettes om sagens afgørelse og have mulighed for afgiftsfrit at anmode om en ekstraktudskrift af dommen.

3.7.4. Retsplejerådet finder, at et gruppemedlem, der har tilmeldt sig henholdsvis ikke frameldt sig gruppessøgsmålet, bør have mulighed for, hvis gruppessøgsmål hæves eller afvises, at indtræde som part for så vidt angår sit eget krav og videreføre sagen efter reglerne om individuelle søgsmål.

En sådan mulighed vil efter rådets opfattelse være procesbesparende. Hvis et gruppessøgsmål hæves eller afvises, uden at kravene i sagen er retskraftigt afgjort, kan hvert gruppemedlem under alle omstændigheder anlægge individuel retssag om sit eget krav. Hvis et sådant individuelt søgsmål anlægges hurtigt, vil der normalt ikke være forældelsesmæssige problemer, eftersom gruppessøgsmålet vil have afbrudt forældelse, og den forældelsesafbrydende virkning bevares, hvis der hurtigt efter gruppessøgsmålets bortfald tages (nye) retslige skridt til at forfølge kravet. Et sådant individuelt søgsmål vil imidlertid være et helt nyt søgsmål, hvor sagen processuelt starter helt forfra.

Retsplejerådet foreslår derfor, at et gruppemedlem ved skriftlig meddelelse til retten inden 4 uger efter, at gruppessøgsmålet er hævet eller afvist, skal kunne indtræde som part og – for så vidt angår sine egne krav – videreføre det hidtidige gruppessøgsmål som et individuelt søgsmål. Der vil være tale om en særlig lovbestemt processuel succession, hvor det indtrædende gruppemedlem overtager sagen i den stand, hvori den